

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки

та підприємництва

А.А. Брояка

« 19 » квітня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка зарубіжних країн

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 Економіка

Освітньо-професійна програма «ЕКОНОМІКА»

«Вибіркова освітня компонента освітніх програм»

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Ради
Студентського
Самоврядування
факультету економіки та
підприємництва
Протокол № 6
від « 23 » березня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради
факультету економіки та
підприємництва
Протокол № 8
від « 19 » квітня 2021 р.

Вінниця 2021 р.

Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Ковальчук Світлана Ярославівна, доцент, кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки, електронна адреса: koval4uk@vsau.vin.ua

1. Опис навчальної дисципліни

ВК 8.1 Економіка зарубіжних країн кількість кредитів ЄКТС - 4;
кількість годин - 120 годин, у тому числі 58 аудиторних годин, 62 години самостійна робота.

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Передбачено розробка аудіокурсу, дистанційних online курсів для здобувачів з особливими освітніми проблемами (інклюзивної освіти).

2. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – один семестр, 8 семестр.

3. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Економіка зарубіжних країн належить до навчальної дисциплін за вибором студента, освітній компонент циклу загальної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Міжнародна торгівля».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств».

4. Характеристика навчальної дисципліни

4.1. Призначення навчальної дисципліни. Освітня компонента «Економіка зарубіжних країн» спрямована на отримання здобувачами особливості функціонування світової економічної системи. Наведено підходи до класифікації країн. Оцінено економічний потенціал окремих держав. Висвітленотенденції розвитку світової економіки на сучасному етапі. Надана розгорнута характеристика країн Європи, Азії та Тихоокеанського регіону, Австралії, країн Північної та Південної Америки. Здійснено порівняння інтеграційних процесів у різних регіонах. Описано демографічну ситуацію та регіональні особливості країн світу.

4.2. Мета вивчення навчальної дисципліни - опанування студентами методів, процесів та явищ, що відбуваються на різних етапах розвитку економічних, історичних, природних і національних особливостей господарства країн світу, що є необхідне кожному майбутньому фахівцю-економісту.

4.3. Задачі вивчення дисципліни –

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральні компетентності - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які

характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

Програмні результати:

РН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,

РН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

РН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

4.4. Зміст навчальної дисципліни

Програма дисципліни орієнтована на вивчення та закріплення системи спеціальних знань у майбутніх фахівців з економічних спеціальностей з економіки зарубіжних країн та використання їх у практичній діяльності з питань регулювання взаємовідносин суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності різних форм власності; розкриття економічних явищ, що відбуваються у світовій економічній системі.

4.5. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1 Національна економіка Японії	2	2	6
2	Тема 2 Національна економіка КНР	2	2	4
3	Тема 3 Економічний розвиток країн південно-східної Азії (ПСА)	2	2	4
4	Тема 4. Економіка країн південної Азії	2	2	4
5	Тема 5. Країни, що розвиваються, у світовій економіці	2	2	4
6	Тема 6. Західна Азія і північна Африка (країни північної Африки і Близького сходу)	2	2	4
7	Лекція 7. Економіка країн тропічної Африки	2	2	4
8	Тема 8. Економіка країн латинської Америки	2	2	4
9	Тема 9. Національна економіка Австралії, нової Зеландії та країн Океанії	2	2	4
10	Тема 10. Економічна структура світу	2	2	4
11	Тема 11. Світова економіка як сукупність національних господарств.	2	2	4
12	Тема 12. Класифікація країн у світовій економіці	2	2	4
13	Тема 13. Інтеграційні та глобалізаційні виміри світової економічної системи	2	2	4
14	Тема 14. Специфіка економічних стратегій країн, що розвиваються	2	2	4
15	Тема 15. Міжнародні економічні зв'язки України	2		4
	Разом	30	28	62

5. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної

діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, вноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	58	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, вирішення ситуаційних задач, круглий стіл, написати тези, статтю, есе, кейс; підготувати кросворд за темою)	30	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	10	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		128		

Рекомендована джерела інформації

Основна

1. Економіка зарубіжних країн. О. Є. Кузьмін та ін. Львів: Видавництво Львівська політехніка, 2010. 408 с.
2. Економічна і соціальна географія світу. Б. П. Яценко, В. М. Юрківський, О. О. Любіцева, О. К. Кузьминська, О. О. Бейдик; За ред. Б. П. Яценка. К.: Артк, 1997.

3. Європейська інтеграція та Україна / За ред. В. Є.Новицького, Т. М. Пахомової, В. І. Чужикова. Навчально-методичний посібник. К.: Мін-во економіки та з питань європейської інтеграції України МЗС ФРН, тов-во К.Дуйсберга (ФРН). –К.-Кельн, 2002.
4. Зовнішньоекономічна діяльність / За ред. Ю. Г. Козака і В. М. Новацького. Одеса: Астропринт, 2001. 198 с.
5. Міжнародна економіка / За ред. Ю. Г. Козака і В. М. Новацького. Одеса: Латстар, 2016. 435 с.
6. Міжнародні організації / За ред. Ю. Г. Козака і В. В. Ковалевського. Одеса: Астропринт, 2001. 288 с
1. Розміщення продуктивних сил. Підручник. 4-е видання / За ред. В. В. Ковалевського, О. Л. Михайлюк, В. Ф. Семенова. К.: Знання, 2001. 352 с.
2. Світова економіка: Підручник / А. С. Філіпенко, О. І. Рогащ, О. І. Шнирков та ін. К.: Либідь, 2000. 581 с.
3. Юрківський В. М. Країни світу: Довідник. К.: Либідь, 1999.127с.
4. Юрківський В. М. Регіональна економічна і соціальна географія: Зарубіжні країни. К.: Либідь, 2010.321с.

Допоміжна

1. Управління зовнішньоекономічною діяльністю : Навч. посіб. За заг. ред. А.І. Кредісова. Пер. з рос. Н. Кіт, К. Серажим. К. 2016. 448 с.
2. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств. Навч. Посібник. За ред. Сіваченка І.Ю., Козака Ю.Г., Єханурова Ю.І. К.: ЦНЛ. 2015 228 с.
3. Філіпенко А.С. Україна і світове господарство : взаємодія на межі тисячоліть. Навч. посібник для студ. вищих навч. Закладів. К.: Либідь. 2017. 356 с.
4. Kovalchuk S., Kravchuk A. The impact of global challenges on “green” transformations of the agrarian sector of the eastern partnership countries. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2019. Vol. 5. P. 87-97. Web of Science.
5. Kovalchuk S., Mazur K., Overkovska T. The impact of the European integration processes on the entry of Ukraine’s small agricultural producers in the international logistics systems. *Development of modern science: the experience of European countries and prospects for Ukraine*. 2019. P. 154-173.
6. Ковальчук С.Я., Купінець Л.Є. Україна в «Зелених» трансформаціях агропродовольчого сектору країн східного партнерства: виклики та можливості. *Економічні інновації*. 2019. Т. 21. Вип. 2 (71). С. 43-59.
7. Ковальчук С.Я. Функціональні напрямки розвитку економіки сільських територій в контексті зеленого зростання. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. № 7. С. 16-22.
8. Ковальчук С.Я. Лукіяненко Р.О. Циркулярні бізнес-моделі в агропродовольчій сфері. *Інфраструктура ринку*. 2020 № 39. С. 384-381.
9. Kovalchuk Svetlana. Resursosaving of transformation agrarian sector. *Economic and law paradigm of modern society*. 2020. № 2. P. 7-16.
10. Kovalchuk S., Duik A. Dynamic processes of organic business. *The Scientific heritage*. 2020. Vol. 6. № 55 (55). P. 35-46.
11. Ковальчук С.Я. Органічне виробництво в системі сталого розвитку сільських територій. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2020. № 4. С. 117-123.
12. Гончарук І.В., Ковальчук С.Я., Цицюра Я.Г., Лутковська С.М. Динамічні процеси розвитку органічного виробництва в Україні. *Монографія*. Вінниця. Твори. 478 с. (Затв. Вченою радою ВНАУ пр. №6 від 18.12.2020р.).
13. Kovalchuk S. Target benchmarks for ensuring sustainable development of

the agricultural sector. Colloquium-journal. 2021. № 13 (100). P. 28-36.

14. Kovalchuk S. Quality of agricultural products in the system of European integration priorities of Ukraine. Colloquium-journal. 2021. № 16(103). P. 42-52 .

15. Гончарук І. В., Ковальчук С. Я., Федорошак Й. М. Інтеграційна динаміка ринку насіння буряків в Україні. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. № 2. С. 7-24.

16. Ковальчук С.Я. Участь аграрних підприємств у міжнародній спеціалізації крізь призму глобалізаційних процесів. *Глобальні та національні проблеми економіки*. МНУ ім. В.О.Сухомлинського. Вип.15. 2017. С. 20-26

17. Ковальчук С.Я. Сухоцька С.М., Юрчук Б.В. Світовий ринок технологій: вплив процесів глобалізації. *Економіка та суспільство*. Вип.9. 2017. с.1213-1218. URL: <http://economyand society.in.ua>

18. Мазур В.А., Ковальчук С.Я. Специфіка ринку органічної продукції: національний та європейський аспект. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. Всеукраїнський науково - виробничий журнал. Вінниця. 2018. №4. с.18-27

19. Мазур В.А. Ковальчук С.Я. Теорія європейського еколого-економічного розвитку. Навчальний посібник. В. «Твори». 2019. 622с.

20. Honcharyk Inna, Kovalchuk Svitlana. Agricultural production greening management in the eastern partnership countries with the EU. Monografya. "Riga, Latvia. "Baltija Publishing". 2020. Pp.42-69 <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-53-2-3>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. <http://www.imf.org/external/index.htm>

2. Сайт Державного комітету статистики України. <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Світового банку - Україна <http://www.worldbank.org/uk/countrv/ukraine>

4. Офіційний сайт Європейського Союзу. http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_en.htm

5. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (Розділ V. Економічне та галузеве співробітництво. Глава 17. Сільське господарство та розвиток сільських територій.). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011

6. European Commission. Аграрна реформа: офіц. веб.-сайт. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-for-our-roots/cap-reform/index_en.htm

7. European Commission. CAP 2020: детальний опис програми: офіц. веб.-сайт. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-for-our-roots/cap-in-depth/index_en.htm

8. European Commission. Програма CAP 2020: офіц. веб.-сайт. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-overview/2014_en.pdf

9. European Commission. Програма CAP 2021: офіц. веб.-сайт. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-overview/2014_en.pdf

8.Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний метод, інформаційно-рецептивний, метод проблемного викладу, частково-пошуковий, евристичний, дослідницький метод, ділова гра, командні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації здобувача та виступи на наукових заходах; - інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми поточного та підсумкового контролю

-тестування; -екзамен; -презентації; -самопрезентації; -контрольна робота; -колоквіум; дослідницькі проєкти; самоконтроль; -взаємоперевірка.

10. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль - загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лабораторних занять - 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) - 10 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності - 10 балів, підсумковий контроль, (екзамен в усній або тестовій формі) - 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною шкалою	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування(%)	Критерії оцінювання
90-100	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	5
3	Виконання домашніх завдань	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти)	10
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
7	Участь у роботі на практичних заняттях	5
8	Виконання домашніх завдань	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти)	10
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Передбачається врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

10. Політика навчальної дисципліни

Дисципліна передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини відсутності на занятті, здобувач презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Силабус погоджено

Гарант освітньої програми

Брояка А.А.

(підпис)